NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2294 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ BẢY 8 NOVEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BẢNG GIÁ

	Người đem báo đến nhà	Gửi báo đi các tỉnh	Gửi báo đi ngoại quốc	Gửi báo đi các thuộc địa
Một năm	6$00	6$00	6$30	6$30	6$60	12$00
Các tăng và		8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres lestimoeus la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : Pierre SCHNEITER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAN-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N°2476

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 5 centimètres de largeur.
Une seule insertion . . . . . 0$50 la ligne
Par contrat semestriel . . . . . 0$40 la ligne
Par contrat annuel . . . . . 0$30 la ligne
Insertion . . . . . 0$05 la ligne
Réclame dans la 1re page . . . . 2$00 la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Lại cái nạn lụt ở Trung-kỳ

Thiên-tai lưu hành, nơi nào chẳng có, mà không ai thấy trước được, vậy nếu cứu tai tuất hoạn, là nợ đồng lẫn của người đồng loại với nhau mà dự bị bất ngu lại là một việc cần nên tính trước. Ở nước ta, xứ Trung-kỳ là nơi nghèo nhất, địa-thế eo hẹp, rừng núi nhiều, ruộng vườn ít, mà phần nhiều là đất cát, lúa má không được tốt, hoa màu cũng kém mọi nơi, và lại, đường giao thông chưa được tiện lợi, thực-nghiệp chưa được mở mang, nghề nông, nghề công, nghề thương, nghề gì cũng chưa được phát đạt, dân tình cát cứ, so với Nam-kỳ, Bắc-kỳ lại có phần hơn. Dân tình đã cát cứ, thì khi không may gặp những việc thiên tai xảy đến, tình cảnh lại càng đáng thương, mà việc chẩn cấp lại càng không nên hoãn. Mới đây mấy tỉnh ven bể ở Trung-kỳ, mưa bão rất to, có nơi bị hại đến hai lần, nhà cửa vật súc trôi mất rất nhiều, ruộng vườn ngập lụt, lúa má hoa màu mất hết, đường sá đứt quãng, sự đi lại không thông, so với cái nạn vỡ đê ngập lụt ở ba tỉnh xứ Bắc-kỳ mấy tháng trước đây, dữ dội cũng không kém mấy. Quan Toàn-quyền đã có lệnh cho sở thương-chính tải 6 nghìn tấn gạo ở Nam-kỳ ra để phát cho những tỉnh bị nạn nhiều hơn. Chính-phủ Bảo-hộ đối với dân nước Nam, còn có lòng thương xót, khi tai nạn còn liệu phương chẩn-tế, huống chi người mình đối với người một nòi một giống, trông thấy người trôi giạt lìa tan, nỡ lòng nào ngoảnh mặt làm thinh, giả mù giả điếc để yên hưởng cái phúc no ấm lấy một mình?

Cái nạn nước lụt ở Bắc-kỳ tuy không phải lần nào cũng dữ dội, mà xét ra cũng không mấy năm không. Những người bác-ái quân-tử sợ rằng chờ đến lúc tai nạn đã xảy ra, rồi mới tính đường chẩn cứu, thì lắm khi cuộc tử thiện tuy có thành lập mà dân bị nạn vẫn ít được chịu ơn, vì muốn lập hội-đồng chẩn tế thì trước hết còn phải xin phép chánh-phủ, rồi mới hô hào tổ-chức, công việc rất là phiền, thì giờ rất là lâu, mà những người bị nạn, ruộng ngập, nhà cửa trôi, khí dụng vật súc, sạch sành sanh cả, trong cái khoảng ngày giờ lập thành hội quyên được tiền ấy, thì những người không cơm ăn, không áo mặc, không nhà ở, tình cảnh ra đến thế nào; vì thế mới nhân việc nước lụt năm nay, mà có người xướng nghị lập hội chẩn-tế thường trực, tuy rằng thấy khát mới đi đào giếng, thì cũng chậm trễ không kịp thời, nhưng mà mất bò biết lo chữa chuồng thì việc phòng bị cũng là hợp lẽ.

Ở xứ Trung-kỳ tuy không có cái họa đê vỡ nước ngập như ở xứ Bắc-kỳ nhưng địa-thế ở gần bể, mà rừng núi lại nhiều, cái nạn gió to mưa lớn, hằng năm vẫn thường có luôn. Những người có lòng từ thiện, thương đến giống nòi, tưởng cũng nên nhân cái nạn bão lụt dữ dội này mà đứng lên hô hào tổ-chức cũng thành một hội chẩn-tế thường trực ở Trung-kỳ. May ra sau này những khi tai nạn rủi ro, dân lành được có nơi nhờ cậy, mà sự tùng rồi hót đi được một vài phần, đó là nghĩa hoạn nạn tương tuất hồn-phận loài người đối với nhau, tưởng nên quên nhăng vậy.

Có người nói rằng: xứ Bắc-kỳ là nơi viễn thanh giáo triều-đình, ngõ hèm hang sâu, bóng mặt giới soi không đến. Còn như xứ Trung-kỳ ở kề chốn kinh-kỳ tình trạng chốn lư diêm, triều-đình nguyên đã động thấu, gặp những lúc thiên tai dữ dội, phá hại đến mấy tỉnh lắm cực khổ đến mấy vạn người, có lẽ nào triều-đình mặc kệ dân trôi dạt lìa tan, mà đứng dưng không chút lưu tâm đến, cần gì phải đợi nhân dân hô hào quyên tiền cho thêm phiền. Phải, đã đành rằng trách-nhiệm triều-đình tại nuôi dân, gặp việc tật thống của dân, tất phải trù phương chẩn cấp; nhưng theo thể lệ mình còn phải tư báo, còn phải tấu đối, đợi đến lúc có tiền chẩn tế tất là chậm trễ không kịp việc rồi. Xứ Trung-kỳ là nơi đất xấu dân nghèo, việc phòng hoạn cứu tai lại càng nên chú-ý, mong rằng những bực bác-ái quân-tử mà lại có thế-lực ở xứ Trung-kỳ nên trù phương phòng hoạn cho nhân dân, mà hết sức xướng nên cuộc tử thiện. Nếu nhân cái nạn bão lụt này mà tổ chức ra hội chẩn-tế thường trực tất là được triều-đình chuẩn-y, chánh phủ Bảo-hộ cũng vui lòng tán trợ, mà công việc tất mau thành. Trong sách có câu: « Đường thượng viễn ư thiên lý », nghĩa là thêm nhà vua xa hơn nghìn dặm; lại có câu: « Dân sinh tam đại chi hậu, mệnh chế hồ thiên », nghĩa là dân sinh ở đời này, tính mệnh chỉ trông vào giới cả; nghĩa chủng loại ta phải thương nhau, cơn hoạn nạn ta phải giúp nhau, không nên chỉ bỏ tay ngồi chịu, hong hóng mà đợi ơn triều-đình.

H. T. B.

CÁI MUỐT TÓC NGẮN Ở MEXIQUE

Dư luận nước Mexique hiện đương nảo động về câu chuyện tóc ngắn và tóc dài. Người thì nhất định đàn bà nên để tóc dài như lối cổ, người thì một mực đàn bà phải để tóc ngắn theo lối kim. Hai bên thảo cựu duy tân chẳng nhường chi cho nhau mà trời, lại có khi xảy ra việc bạo động một cách buồn cười nữa, nhất là từ ngày học-sinh can thiệp vào việc ấy, dư luận lại rất nhiệt náo lắm. Mới đây ở Mexico lại có một bọn học-sinh về đảng duy-tân, đi đường gặp đàn-bà con gái tóc dài kéo nhau xông vào cắm kéo cắt liền. Đàn-bà con gái thấy thế rất là sợ hãi, lính cảnh-sát canh phòng nhưng cũng không ngăn cản được họ.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 7 Novembre 1924

Một hội chính-trị mới

Quan Millerand lập hội Liên hiệp cộng hòa quốc dân, hội viên có MM. Maginot, François-Marsal, Isaac, Ratier, Le Troquer, Bokanowski, Reibel, Emmanuel Brousse.

Tại thứ dân nghị-viện

Thứ dân nghị-viện vẫn bàn số chi thu về Nông phố rõ rệt bàn về lời chất vấn về vị ăn thức dùng đất đỏ.

Một nhà ngân-hàng đảo tường

Nhà ngân-hàng Banque Centrale immobilière đảo tường, bốn viên quản-lý bị bắt, là MM. Piston tức Nauhoune, Neotoux, Leff Ilastre Besnard.

Tòa Nội-các mới nước Yougoslavie

Tòa Nội-các Puchitch có bốn người về đảng cấp-tiến, và bốn người về đảng dân-chủ. Ngoại-giao bộ: M. Nontchitch.

Nước Pháp với Ba-tư

Tòa nội-các Téhéran nhượng cho một hội cái quyền đặt một đường ô-tô từ Téhéran đến Bagdah.

Một hội Đức cũng đương điều-đình để xin nhượng quyền đặt đường bưu-điện.

Tòa nội-các mới nước Anh

Tòa nội-các mới nước Anh như sau này:

MM. Baldwin, thủ-tướng; Casmberlain ngoại-giao; lord Curzon, chánh hội-đồng; lord Cave, chưởng ấn; lord Salisbury, thư-ký riêng; Winston Churchill, tài-chính; Sir Joynson, Kiks, nội-vụ; Sir Worthington Evand, chiến-tranh; Amey thuộc-địa; lord Birkenheard, Ấn-độ; Sir Philip Lloyd Greame, thương-mại; Bridgeman, hải-quân; Samuel Hoare, Hàng-không; Wood, nông-phố; Sir Arthur Steel, lao động; lord Eustache Percy, bưu-vụ; Neville Chamberlain, vệ-sinh; Sir Gilmour, Scosse; Sir Douglas Nogg, chưởng-lý.

Cái chánh sách của Hoa-kỳ ngày mai

Cứ theo như lời một vị thượng quan ở Hoa-kỳ, thì cái chánh-sách ngoại giao của quan Tổng-thống Coolidge ngày mai như sau này:

1· Nếu chánh phủ Xô-viết không có khoản bảo chứng chắc chắn hơn thì Hoa-kỳ cứ giữ cái thái độ như trước.

2· Cố gắng tán thành việc thi-hành cái chương-trình Dawes.

3· Không hề các trái khoản Đồng-minh, nhưng sẽ triển hoãn trái khoản cho nước Pháp.

4· Về đường kinh-tế, sẽ thi hành cái chánh sách khai phóng môn hộ.

5. Cái chánh sách Hughes không thay đổi điều gì cả.

NGHỀ CHỚP BÓNG Ở HOA-KỲ

Nghề chớp bóng không đâu thịnh-hành bằng ở Hoa-kỳ. Tính số tiền trong nước dùng về nghề ấy, cộng tới 1,250 triệu dollars. Cứ xem như số tiền ở Hoa-kỳ dùng về nghề đó hợp cùng chỉ 2,200 triệu, và số tiền dùng về nghề đóng ô-tô cũng chỉ có 1.700 triệu, thì biết nghề chớp bóng dùng đến bấy nhiêu tiền là nhiều lắm vậy.

Ở Hoa-kỳ có 127 công ty làm nghề ấy. Trong số ấy có 22 công-ty kết liền với nhau. Số thợ dùng về nghề ấy có 5 vạn người, tiền công hàng năm là 75 triệu.

Nghe đâu đến mùa đông này, nghề ấy lại có mở mang thêm lên nhiều, vì các công-ty định thi-hành các phương pháp mới rất là tiện lợi.

Tin Trung-hoa

(Điện-báo Havas)

Ngày 6 novembre 1924

Quân Trương-tác-Lâm ở Thiên-tân

Tin Thiên-tân. — Quân tiên-phong Trương-tác-Lâm đã tới nơi.

(Điện-báo Reuter)

Tin cũ về việc chiến-tranh

Thiên-tân, 27 octobre. — Chiều hôm nay, hai trăm lính thủy Hoa-kỳ đã lên bộ. Trên mặt sông hiện may có ba cái pháo-thuyền của Anh, Pháp, và Ý và hai cái phóng-ngư-lôi-hạm của Nhật. Các quan chức triển tập, thì chỉ nguyên binh tới ngay.

Quân lính đi hỏa-xa ở Sơn-hải-quan đến Bắc-kinh, biện chỉ còn các Thiên-tân có mấy dặm. Ngô-bội-Phu ở trong các phố dân Trung-hoa ở. Sáng hôm nay, Nhị cử đại-biểu đến các bộ lĩnh-sự tỏ ý muốn được phép lưu ở đấy mấy ngày. Các bộ lĩnh-sự đáp lại rằng theo như bản giao ước quyền phủ, các bộ lĩnh-sự không thể cho phép được.

Thiên tân, 29 octobre. — Ngô-bội-Phu có nhiều quân đóng ở Đường-sơn. Đông-bộ Thiên-tân, và các nhà ga trung-ương đầy những xe hỏa ở Đông-châu và Tân-hoàng-đảo chờ quân đến. Ngày hôm qua có tin rằng sẽ đánh nhau, nhưng cũng lại chưa đánh nhau.

Ngô-bội-Phu đợi tin ở Giang-tô, Hồ-bắc, và Sơn-đông. Nhiều hỏa-xa cỏ quân từ Hà-nam và Sơn-tây-lu đã bắt đầu đi.

Quân lính sự cảo-hiến nhất đã nhắc lại cho Ngô-bội-Phu biết rằng theo như các điều khoản trong giao ước, thì sẽ không được dùng quân ở gần Cửu-môn.

Chiều hôm nay, Ngô-bội-Phu sẽ đi hỏa-xa đến Vangtsun để kiểm soát quân lính. Người ta nói nhiều chuyến hỏa-xa chở quân từ Sơn-đông lên miền bắc để tới nơi thì sẽ đem đến Yenshowfu, rồi từ đấy sẽ đem đi Lintsung-chow. Lại có hỏa-xa đi từ Tsinpu đến Hsuchowfu để chở viện-binh của Hà-nam gởi đến.

Người ta nói Ngô-bội-Phu có độ 15.000 người. Một Sơn-hải quan vẫn yên.

Tin Thượng-hải, 29 Octobre. — Tổng-thiếp-Nguyên tuyên ngôn rằng các đốc quân Giang-tô, Giang-tây, An-huy, Chiết-giang, Phúc-kiến, và hải quân quyết nghị trợ lực cho Ngô-bội-Phu để trừ Phùng-ngọc-Tường làm phản.

Tin Tokio, 29 Octobre. — Ở Phụng-thiên có tin đến nói rằng ngày mai Lư-vĩnh-Tường sẽ tới đấy.

Tôn Khoa bàn định mọi việc với Trương-tác-Lâm rồi ngày mai sẽ trở về Quảng-châu.

Ở Phụng-thiên có tin đến nói rằng sau khi quân Phụng-thiên lấy được Lan-châu, thì quân Trực-lệ lui, chẳng bao lâu sẽ bị vây.

Phụng-thiên, 28 Octobre. — Trương-tác-Lâm có nói với viên đại biểu của Eastern Agency:

Phùng-ngọc-Tường và tôi cùng nhau gắng sức cho Đoàn-kỳ-Thụy, để tôn Đoàn lên chức tổng thống. Tôi định bắt lời tuyên bố Đông-tam-tỉnh độc lập đi, đem Mãn-châu vào quyền chánh-phủ Bắc-kinh, mà Đoàn là tổng-thống.

Tào-Côn bỏ Ngô-bội-Phu vào chức đốc biện Thanh-hải, thực chẳng có nghĩa lý gì. Tào phải từ chức, mà Ngô phải trốn đi, thì mới toàn được tính mệnh. Tôi chắc rằng chẳng bao lâu nữa bộ Trung-hoa được yên ổn mà nước Trung-hoa thống nhất cũng chóng.

Trương tác-Lâm lại nói với nhà điện báo Reuter rằng Trương không định đến Bắc-kinh, nếu Trương có đến, thì cũng không muốn can vào việc chánh trị, các việc ấy quốc dân ưng thuận mới giải quyết được.

Hán-khẩu, 28 Octobre. — Tiêu diệu-Nam tiếp được điện tín của Ngô-bội-Phu xin viện binh, có hạ lệnh cho hai lữ-đoàn quân Hồ-bắc tiến lên miền bắc, để cùng quân lính của Ngô bội-Phu đánh Phùng-ngọc-Tường. Hai lữ đoàn ấy do hai tướng Keao và Chang đốc xuất.

Ngô-bội-Phu lại xin Tứ xuyên, Hồ-nam, Giang-tô, Chiết giang, An-huy, và các lính khác cử viện binh đến cho.

Tokio, 28 Octobre. — Ở miền Thiên-tân có cơ xảy ra việc chiến-tranh nguy hiểm cho tính-mệnh và tài sản của ngoại-quốc, nên ngày hôm nay tòa nội-các Nhật-bản định cử thêm hai đội viện binh ở Mãn-châu đến, có đủ cả đại bác.

CÂU CHUYỆN CUỐN CUỐT VỀ MỘT CÁI TANG-VẬT CÓ ÂM NHẠC

M. John Petruzzi là người thầu xe tang-vật ở thành New-York, có thể ra một cái tang-vật có thể tự-nhiên tự động. Trong khi đám tang rước từ tang-gia đến nghĩa-địa, dưới làm tang-vật có thể cử lên các khúc nhạc tang-lễ.

Mới đây xảy ra ở phố Erie, chẳng may đương phải xe điện, máy âm-nhạc trong xe bị hỏng, cứ chạy liền không sao tắm lại được, lúc nào cũng cứ âm-nhạc hoài. M. Petruzzi có nhờ một nhà máy ô-tô chữa, thì thợ cũng không chữa được. Sau đó phải đem xe đến một nhà chuyên môn ở thành Philadelphie chữa, trong khi đem xe từ New-York đến Philadelphie, qua mấy thành phố đi đến đâu xe ấy cũng nổi lên các khúc tang lễ rất là ai-oán!

TẠI CUỘC HỘI-NGHỊ QUỐC-TẾ BÀI TRỪ NHÀ-PHIẾN

Có tin rằng hội-đồng quốc-tế bài-trừ nha-phiến vẫn làm việc ở Genève M. Van Vetthuy (Hà-lan) chủ-tọa.

M. Cilchrist phó giám-đốc tại bộ ngoại-giao có trình bày cái hiện-tình ở Đông-pháp, về việc bài dẫn sự tiến thủ nha-phiến.

Ngài nói: Đông-pháp không phải là xứ sinh-sản nha-phiến, và chánh phủ đang các phương sách chính-trị, đã trừ cái hại ấy được nhiều lắm.

CÁI THỊ GIÁ CỦA QUANG CHẤT

Mới đây giáo sĩ Moreux có viết bài khảo-cứu về quang-chất (radium) từ ngày ông bà Curie phát-minh ra chất ấy đến giờ. Lúc đầu thì quang-chất lấy ở một loài quặng ở Bohême. Sau ở Bồ-đào-nha, nước Anh, nước Pháp cũng tìm thấy loài quặng có chất quang. Nhưng sau nghề có chất quang-chất phát đạt nhất là ở Hoa-kỳ. Trước buổi chiến-tranh, nước Hoa-kỳ nếu như thu được quyền về nghề chế quang-chất. Trước thì giá quang-chất mỗi gramme là 160.000 dollars. Đến lúc Hoa-kỳ chế được nhiều hơn, thì giá ấy hạ xuống 110.000 dollards, rồi sau đây lại hạ xuống là 110 000 dollars.

Nhưng từ lâu nay, ở thuộc-địa Congo của Bỉ có tìm được loài quặng lấy được nhiều quang chất và lấy dễ hơn. Quặng lấy ở đấy đem về nhà máy Oolen nước Bỉ nấu lấy quang chất. Từ tháng Août 1922, đến tháng 1923, nhà máy ấy chế được 23 grammes quang chất, vì vậy giá quang chất hạ xuống có 70.000 dollards một gramme. Người Hoa-kỳ thấy thế bèn định hoãn việc chế quang chất và điều đình với người Bỉ để giữ giá. Quang-chất hiện đang trong thế-giới ngày nay cũng độ 240 grammes.

Tin Saigon

Một người Annam bắt đắng có sử dụng lực liền trong mình tự tử tại bóp quận thứ ba

Nhiều vị người ở nơi quận thứ ba thường bị kẻ gian tế vào trộm cắp luôn luôn, nên vào công bố, nên tăng các kêu rêu về việc linh sở tuần-cảnh quận thứ ba làm công việc không đặng sốt sắng.

Vì tiếng đi nghi mới thế, tại tiệm kẻ trộm đợi càng ngày làm càng táo bạo hoài, nên hôm đêm 23 rạng mặt 24 rồi đây ông Chapuis có lập tuần thứ ba mới xuống linh tuyển một toán linh tuần-cảnh đi tế nhất hết các nẻo đường coi hoa may có bắt được kẻ gian càng chăng. Thiệt đêm ông Chapuis định linh ấy rất đỗi tuyệt hảo, đêm đầu mà bắt được nhiều kẻ không giấy tờ chi cả trong mình hết. Kẻ ấy toàn là bọn côn đồ du đãng không nghề nghiệp nên đã.

Thiệt là thiên bất dưỡng gian vô, rạng lời nói không sai, ấy cũng qua tại ăn quen mà phải bị bắt bẻ ấy. Cũng trong đêm đó thấy đội Annam bắt đặng một vị công-tử trong nhiều có sáng lục liễu. Lại thêm đi thế nay rồi linh tuần cảnh thường ngày ghé mặt đó mà có đó linh tuần cảnh cậu luôn luôn. Nhưng vì cậu là con một nhà sang trọng, một viên quan lớn có danh, nên sở tuần cảnh cũng có ý lợ linh chút ít. Ai có biết cậu công-tử ấy tên chi chi không?

Ấy là cậu Bình con của ông Phú Trọng chủ gian hàng số 61 tại đường Paul Bert nội Saigon ai mà chẳng quen danh cả. Năm nay tuổi chỉ 16, 20. Khi hắt cậu Bình xét mình gặp cơn một cây đương lục liễu, bỗ "cây thần thì cậu chẳng nói nhiều, bèn xin phép nước thấy đội Annam phải đem cậu Bình về bóp giam tại đó tra hỏi ăn kết.

Việc tra xét

Sáng ra M. Latilloy, thư-ký tuần cảnh sai linh xuống kiếm mời cậu Bình lên đặng hỏi xét chớ nào cậu có như thế.

Cậu Bình liền trả lời rằng: Sáng sáu ấy của ông già tôi là ông Phú-Trọng. Nhơn vì ông già tôi tuổi đã dưới lục tuần nên đã sáng lại nhà cho tôi giữ. Còn tôi đây các ngài đã biết, bất bạ việc làm gì, xin các ngài cho tôi về, chừng nào có chuyện cần dùng đến tôi thì tôi việc tới nhà ông già tôi tại đường Paul Bert mà kiếm thì có tôi đến liền.

Vừa nghe lời khai ấy thì ông cò quận thứ ba cũng cho là lời thiệt, nhưng tra về thì không thể, buộc phải ở lại tại bóp. Lại thêm ông vì tính cậu Bình là con một viên quan tử tế, nên không nỡ đem bỏ khám, buộc phải ở lại tại bóp chờ ông Phú-Trọng về tới rồi đối diện rồi sẽ hay.

Cha con gặp mặt

Trưa bữa 24 octobre ông Phú-Trọng vừa về đến nhà thì ông hay các việc mới vừa xảy ra, lại thêm gặp giấy của ông Cò quận thứ ba mời, ông liền tức hành đến nơi gặp mặt.

Vào bóp gặp mặt ông cò rồi thì người ấy đều đuổi và xử việc của công tử Bình cho ông Phú-Trọng nghe và đọc luôn lời khai của cậu Bình cho ông rõ đã.

Vừa nghe qua, ông liền chuẩn những mới trả lời rằng:

« Phải! tên Bình nầy là con tui của tôi. Nhưng hai năm nay rồi nó hoang đàng chỉ địa bốn à bỏ con đi theo chú ở bên Chợ Lớn, tôi không thấy mặt nó. Còn việc nó đánh đây thì tôi không biết đến. Quả là tôi khai dối vì tôi không có giấy tờ chi của quan trên cho nên nói, làm vậy tôi có luật mua sáng được, xin ông nghĩ lại ».

Nghe lời khai của quan Phủ rồi thì ông cò liền mời quan Phủ vào phòng việc của M. Lanloo đặng đối diện. Cha con vừa gặp mặt thì cậu Bình biết việc mình làm quấy khai bậy cho cha nay ăn năn quá muộn nên cứ cái đầu xuống đất rơi lụy ròng ròng. Cường quan trên kêu hỏi thì cậu Bình mới thú thiệt rằng lời cậu đã khai hồi sớm mai đó đều là lời dối giả cả.

Lời khai lần thứ nhì

Cường đó M. Lanloo mới biểu cậu Bình phải khai thiệt rõ sùng lẫy tại đâu mà cậu có như vậy. Cậu Bình liền khai lại rằng:

Thiệt tôi lấy làm lỗi với cha tôi nhiều lắm mới khai như vậy. Ấy chẳng qua là tôi muốn tránh lỗi của tôi đó thôi. Nay mà việc lậu ra rồi thì tôi xin khai thiệt cho quan trên hay biết đặng suy xét cho tôi nhờ. Sùng lẫy của tên Phát đưa cho tôi biểu cất để trong mình đó như ai có muốn mua thì bán lại.

M. Lanloo biểu cậu Bình chỉ chỗ tên Phát ở. Ông liền sai một người linh tuần soát đến nơi bắt được Phát đem về bỏ hồi ba giờ chiều. Giáp mặt ông có liền đọc lời khai của cậu Bình đã khai cho Phát nghe. Chẳng biết Phát có phải thiệt là người ngay hay chăng, nhưng khi nghe đọc lời khai rồi thì chàng ta lấy làm chưng hửng chối dài rằng một hai không biết đến việc súng ống ấy.

Nhưng dầu cho Phát có chối đến thế nào đi nữa thì ngay gian sau sẽ biết rõ. Lúc đó M. Lanloo ngự ý định phải xét nhà của Phát hoa may có kiếm ra mối vụ súng gian này cho, vì tên Phát đây thì chẳng phải là một người tử-tế chi, tánh hạnh chàng ta rất xấu. Qua ba giờ rưỡi M. Lanloo liền đề huề cùng vài người linh dẫn Phát về nhà đặng xét. Khi M. Lanloo đi rồi thì trong phòng còn có một mình ông cò Chapuis với cậu Bình thôi.

Ông Chapuis liền mở lời tra hỏi lại, thì cậu Bình một hai cũng cứ đổ quyết rằng cây súng ấy của tên Phát đưa cho cậu mà thôi, xin quan trên chớ thấy Phát chối dài như thế tin mà làm đứa gian. Thiệt lời khai thật không sai chạy một mảy.

Cậu Bình khai vậy thì ông Chapuis cũng nghe vậy. Nhưng thấy chuyện có về bí-mật chút ít nên ông định cho quan Biện lý hay rõ việc mới xảy ra. Ông liền đề cậu Bình ở lại tại phòng việc một mình chạy lại máy nói đặng tư chuyện đó cho quan Biện-lý rõ. Lúc hai người đương nói chuyện với nhau thình lình ông nghe một tiếng súng nổ. Thôi rồi cậu Bình đã hãy mình với mũi súng của cậu đã giết theo mình bấy lâu nay. Ông Chapuis chạy vào, việc đã lỡ rồi cậu Bình bị đau té nằm dưới gạch máu chảy ràng ràng có giọt. Tại sao như thế?

Ấy chẳng qua là lửa dịp ông Chapuis mắc đương nói chuyện tại nơi máy giây thép nói với quan Biện lý Lafrique thì cậu Bình liền lại kéo cái tủ của ông có đề cất cây súng bắt được trong mình của cậu vào đấy vì tủ ông không có khóa, lại thêm ông cũng không dè rằng cậu Bình to gan lớn mật như thế mà đề-phòng.

Kéo tủ ra rồi cậu mới lấy cây súng lục liền kề mũi súng vào miệng tay bóp cò bị sang nỏ đạn tràu vào dẫn tế nhào xuống gạch. Thiệt là gan! Lật đật ông Chapuis liền danh giây thép nói cho quan tương y Motel hay. Khi quan thầy thuốc đến thì hồn của Bình đã lìa khỏi xác.

Thấy vậy thì tưởng khi trong vụ súng gian nầy đây có việc bí mật chớ chẳng không. Còn tại sao mà cậu Bình hãy mình đây thì không thấu rõ. Nhưng suy cho cùng nghĩ cho cạn thì có khi cậu Bình muốn tự tử cho khỏi bị điều tra rạc cực thân và làm điều xấu hổ cho cái thinh danh của cha mẹ.

Nhưng điều cần nhứt hơn hết là cậu Bình quyết tự tử cho rồi, đặng khỏi bị buộc khai bọn đồng lõa với cậu.

Nhưng mà người giam thì làm sao tranh khỏi điều hại. Không chầy thì kịp cả bọn cũng sẽ bị bắt.

Tuy cái điều của cậu làm đây cũng cho rằng cậu một người nhỏ mà gan gia dám cầm súng bắn vào miệng hãy mình như thế. Thấy vậy thì cũng đáng khen cho lòng can đảm của cậu, nhưng chẻ nhiều hơn hết là tánh tình của cậu chẳng phải là con nhà gia-giáo.

Trích ở « Trung-lập báo »

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 25 độ
15 giờ 27 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 x 80
— nhì,	—	10 15
— ba,	—	9 25
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp nếp	—	6 80

Giá bạc. Kể từ ngày 8 Novembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là **10 f. 50**

Ngày hội Đình-chiến. — Nhân ngày hội Đình-chiến các công sở sẽ đóng cửa ngày thứ ba 11 novembre, còn ngày thứ hai 10 novembre thì vẫn làm việc như thường.

Đường quan báo. — Các quan công-sứ Quảng-trị và Quảng-ngãi báo rằng vì mấy trận mưa sau mà đường quan-báo ở hai tỉnh ấy lại không đi được,

Tại tỉnh Qui-nhơn vừa mưa vừa bão dữ dội cho nên lại bị lụt lần nữa, đường quan-báo có chỗ ngập đến 1 m 40.

Tại Huế cũng mưa to lắm, kinh-thành đã bắt đầu lụt

Cái tai hại về bão lụt ở Trung-kỳ. — Cứ như tin ở Huế vừa mới điện ra thì những sự thiệt hại vì bão lụt và đồ cây nước trong ngày 23 octobre nước như sau này:

Tỉnh Phú yên. — 1.170 người chết đuối; 15 969 nhà đổ; 1.299 trâu bò chết; 310 cái thuyền hỏng; thóc lúa đã gặt rồi 10 phần thiệt mất 6 phần, chưa gặt 10 phần thiệt mất 5 phần.

Tỉnh Bình định. — 100 ngư i chết. Còn ở các tỉnh khác thì hiện đang điều tra về sự thiệt hại.

Tại Huế đã đặt ra một hội-đồng trung-ương để cứu những nhà bị nạn.

Đấu xảo canh-nông. — Cuộc đấu xảo canh-nông đã mở cửa từ 11 đến 14 décembre 1924 Các thể lệ dự đấu, cách xếp đặt các giống vật ra từng hạng từng thứ, từng giống cũng y nguyên như năm 1923 chỉ trừ có hai khoản sau này là có sửa đổi lại:

Classe I. — 1re section catégorie III — Sous-catégories I et II. Ngựa chưa thiến và ngựa cái bắt cứ ở đâu lại, từ 3 đến 6 tuổi trừ ra những con đã ghi vào cuộc chạy tại kỳ đấu xảo. Mỗi một sous-catégories chỉ được nhiều nhất là: một con.

Classe II. — 2e section catégories I et II. Sous-catégories I et II; những bò được non và bò cái non để tại nhà người đem đấu, chưa mất răng sữa nhưng tuổi phải được on 6 t áng.

Classe VIIe thì không đổi gì cả (Các nông sản — bơ, mỡ sữa, bánh sữa tươi và khô, sữa hộp, rau và quả tươi hay là đóng hộp.

Sau ngày 29 novembre thì không nhận đơn xin dự cuộc đấu xảo nữa.

Nước-mắm Liên-Thành

chế theo phép vệ-sinh

Bán buôn và bán lẻ, hỏi tại hiệu:

QUANG-HƯNG-LONG

79, Phố hàng Bồ, Hanoi 4041

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE HANOI

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ chủ-nhật 9 đến ngày thứ ba 11 Novembre 1924

TÍCH LE COMTE DE MONTE-CRISTO

Trích trong bộ tiểu-thuyết kiệt-tác của Alexandre *Dumas* père và Auguste *Maquet* soạn ra *Léon Mathot* đóng rõ Henri *Pauclal* soạn cảnh.

Chia làm 2 hồi — Hồi thứ nhất 6 đoạn

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thư đệ ngũ ban Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập, Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG: Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

GIÂY nói số 236 4301.

Đề Phi-liệt mới hàn khẩu xong.

Đề Phi-liệt đã hàn khẩu xong chiều mồng 5 vừa rồi, tốn không biết bao nhiêu là công của.

Cuộc đua xe đạp. — Đến tối thứ hai 10 novembre nhân ngày hội kỷ-niệm đình-chiến, tại trường xe đạp đường Puginier lại có cuộc chạy thi đêm

Phòng Thương-mại. — Trong những việc của phòng Thương-mại đã xét buổi tối 5 novembre mới rồi thì nên kể những việc sau này:

Bến tàu thủy Hanoi. — Hội-đồng bàn về vấn-đề quan trọng ấy định rằng sẽ xin tu-bổ và sắm các khí dụng để dùng vào việc sửa sang bến tàu thủy.

Thuế thương-chính đối với hàng Nhật. — Ông hội-trưởng có trình Hội-đồng về công việc của các tiểu hội-đồng khảo-sát các khoản thuế thương-chính đối với hàng Nhật đem nhập cảng. Những tờ trình của các tiểu hội đồng nay mai sẽ đệ lên Hội-đồng.

Thuế canh-kiến. — Ông hội-trưởng có đọc cho Hội-đồng nghe một bức thư gởi lên quan thống-sứ về khoản thuế canh-kiến và định tập ra một hội-đồng, trong ấy hội-đồng sẽ có hai nhà buôn làm hội-viên.

Hội-đồng chính-phủ. — Ông hội-trưởng trình rằng Hội-đồng chính-phủ đến ngày 20 novembre này sẽ họp và có nói qua cho Hội-đồng biết, nay mai Hội-đồng chính-phủ sẽ sửa đổi lại thế nào.

BON INDOCHINOIS

Bán-hiệu cần dùng một it Bon Indochinois 50 x 60 (giấy quốc-trái Đông-pháp) để nộp tiền ăn uống.

Vậy ngài nào có thứ phế-liệu xin đem ngay lại sẽ được giá cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN

Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise

53 bis, Henri d'Orléans — Hanoi

Đi thanh-tra — Quan y-khoa Bác-sĩ Le Roy des Barres chánh sở Y-chính Bắc-kỳ đến thứ hai này sẽ cùng với M. Marcel là y-sĩ đi thanh-tra về việc y-tế ở các hạt Lai-châu, Sơn-la, Suyt, qua đường Laokay, Phongtho và Điện-biên-phủ.

Tòa Thượng-thẩm. — *Đánh người.* — Ng-thi-Thân, xã Trungthôn, tổng Hoàng-xá, phủ Quốc-oai (Sơn-tây) kiện xã-đoàn làng ấy tên là Phùng-văn-Tất xương-suất p lênphu đeo ra bãi dân đánh người nhà thị ấy bị thương. Tòa Nam-án tịch phạt xã-đoàn 1 tháng tù và bắt phải nộp 9 đồng cho bên nguyên đơn. Tòa Thượng-thẩm thu cho xã-đoàn được trắng án vì xét hôm đánh nhau xã-đoàn không ở nhà, hiện lên phủ Quốc-oai với lý-trưởng về việc tuyển linh.

Hội Ái hữu của ngạch y sĩ — Hội Ái-hữu của các viên y-sĩ Bắc-kỳ (Amicale des médecins auxiliaires) đến ngày 7 Décembre 924 hồi 2 giờ chiều sẽ họp tại Hanoi, đường Borgnis Desbordes, số 46.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời cảm tạ các cụ, các ông các bà, đã tỏ tình thân ái, gửi giấy chia buồn, cho đồ phúng viếng và đi đưa đám nhạc-mẫu, thân mẫu chúng tôi ngày 4 novembre 1924,

Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ suất, xin các ngài miễn thứ cho.

Lễ tử: Đặng-đình-Trà

Agent voyer des Travaux Publics

và vợ con

đồng bái tạ

Ngạch Học-chính. — M. Vũ-văn-khôi, giáo-học hạng tám, theo như đơn xin được thêm hạn nghỉ cuối cùng nữa là một năm, kể từ ngày 1er octobre 1924.

M. Ng-văn-Loan, giáo-học tập sự ở Hải-phòng, được tư chức.

M. Ng-như-Côn, thông-sự trường Ngoại-tình, huyện Thụy-anh (Thaibình) vì trẻ-dại cách-vụ, nên bị bãi chức.

Cuộc sổ số lấy đồ-đạc. — Mme Mus, được phép cộc cách mở một cuộc sổ số lấy đồ-đạc, để giúp cho các công-cuộc sau này:

1° Cuộc du-lịch của học sinh về mùa hè.

2° Nhà nuôi trẻ con mồ-côi Tây lai.

3° Hội các người lỏa về cuộc chiến-tranh ở số 25 phố Ballu, Paris.

4° Nhà thương Sainte Feyre cho các giáo-sư bị ho lao.

Mỗi vé bán 0 $ 20, số vé nhiều nhất là 400 tập mỗi tập 5 vé.

Đến ngày 75 novembre thì mở số tại trường Nữ-học Tây ở Hanoi.

Vỡ lòng học chữ Hán. — Thuở xưa ta học chữ Hán, phàm trẻ con mới học vỡ lòng là dạy học ngay quyển « Tam-tự-kinh ». — Quyển Tam-tự-kinh tuy là cán ngắn dễ học trơn miệng, nhưng nghĩa-lý nhiều chỗ thật khó qua sức của trẻ con; dạy trẻ vỡ lòng quyển ấy, cũng là liệp đẳng quá vậy.

Nay cụ Bằng Nguyễn-đạo-Quán, tuong-ta Thái-bình, là một tay cựu học lão-thành, rất nhiệt-thành về việc học xưa nay, mới soạn một quyển « *Khai-tâm Hán-văn Giáo-khoa* » để giúp các người mới vỡ lòng học chữ Hán; sách chia làm bốn quyển: Xuân, Hạ, Thu, Đông, dạy dần dần từ dễ đến khó, mà nghĩa-lý dẫn giải lại rất là minh bạch kỹ càng. Người mình ai cũng biết chữ Hán bao giờ cũng vẫn có cái duyên-nợ với mình, không thể sao bỏ được, vậy ai muốn học chữ Hán mà bắt đầu học quyển nay thì thật chóng thông, đỡ thì giờ nhiều lắm. Sách nay in tại nhà in Nghiêm-Hàm, hiện đã có bán.

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Chạy cũng chẳng thoát đâu. — Đêm hôm mồng 6 novembre một viên mật-thám tây đi tuần đến cuối hàng Bông chỗ rẽ sang đường Henri d'Orléans thì gặp một người đi đương cởi bộ hồ nghi là kẻ gian phi lắm, cho nên liền gọi lại hỏi thẻ. Ông thấy tài ấn cơm lên, bắt mở ra xem thì thấy đầy những hạt vàng. Đang hỏi xem hột lấy ở đâu thì tên bợm kia lủi lại mặt bước mà chạy trốn. Một người linh cảnh-sát ta đuổi được thì bị nó đâm phải hai nhát dao. Nhưng chey cũng chẳng thoát đâu, vì thế cũng cước, viên mật-thám tây đó còn giữ lại được.

Ngạch cảnh-sát. — M. Vũ Vinh lính cảnh-sát Ninh-bình, được tư chức.

M. Trịnh-v-Toan, cựu binh, mộng bổ phó quản cảnh-sát ở Gia-lâm (Bắc ninh) niên bổng 320 đồng

MM. Đào-văn-Long, Đinh xuân-Tiến, Lưu-văn-Học, Trần-ngọc-Cư, Ng-văn-Nam và Đỗ-văn-Chú, cựu binh, đều được bổ làm lính cảnh-sát ở Gia-lâm (Bắc-ninh).

Kim-Vân-Kiều. — Hà-thành ta, nay mai lại sắp được xem chiếu bóng phim ảnh Kim-Vân-Kiều, một lần nữa.

Sẽ chiếu ở 1ai rạp chớp bóng Pathé Hanoi. Chiếu trong một tuần lễ, từ thứ hai 10 đến chủ nhật 16 Novembre 1924. Chương-trình toàn phim ảnh Annam, lại có đàu tàu, đàn tỳ bà theo rất vui!!! Vậy bà con ta, ai chưa được xem, xin nhớ đến ngày ấy, nam mau đến xem kẻo hoài.....

Quan Bọc-tơ Bi-co-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài-trở-con.

Phòng khám bệnh chính, tại phố hàng Giò, số nhà 33, Hanoi (cùng nhà 314.

Quan Bọc-tơ coi cả nhà cho người đẻ, người ốm đến nằm, ai cần lại bảo. 2062

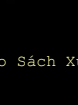
AI SANG LÀO (LAOS)?

Công-ty Điện-xa « Binh-An » M. Đoàn-khắc-Long, 12, Boulevard Destenay, Vinh, có lời cần-cáo để quý-khách biết rằng: từ nay đến ngày 15 Novembre, bản công-ty có xe chạy suốt từ Vinh đến Thakhek.

Xe tốt « Giá hạ », quý ngài, ai muốn gi-cư sang Lào, hoặc đi buôn bán mà có lông chiếu-cố cho chúng tôi, định ngày nào đi xin gửi thư cho biết trước, bởi vì nhiều khi hành-khách đi đông không có chỗ ngồi, sợ đến thất tín.

Binh-An Đoàn-khắc Long cẩn-cáo 4040

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(*Capsules Bailla de foie de morue*)

Mỗi ngày uống bốn viên, rằng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ 1 $ 80

油肝魚丸

Chết vì bệnh gì? — Một người nhà quê tên là Lê-trọng Ngôi quán ở Tiên-quan huyện Đông-quan, tỉnh Hưng-yên ẵm đứa con gái lên 5 tuổi là Lê-thị-Bo đem vào nhà thương chưa đến nơi thì đã chết.

Sở Cẩm phải người khám xong đã cho khiêng vào nhà xác.

Hội chợ Hanoi

Lần thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

GỖ LIM CÂY!

Có hơn một trăm cây gỗ lim xanh « Ha-cương », ước 70 thước cubes, muốn bán.

» Hỏi tại bản-quán.

VIỆC BẮC-KỲ

VIỆT-TRÌ

Một câu đố. — Chiều chiều các ông hội-viên nhà xác vẫn thường họp để nói chuyện, hoặc thi bắn, hoặc thi cờ cho giải-trí. Ông nào thua, lệ phải thết rượu.

Hôm qua ông N. nghĩ cải-lương cách giải-trí có trình với đồng-nhân trong hội rằng: anh em mình họp nhau mà nói chuyện, mà bắn trí, mà đánh cờ thì, kể cũng, toàn là cách tiêu-khiển không đến nỗi vô-ích lắm; song ngày nào cũng đánh cờ, cũng thi bắn thì mãi cũng phải nản. Buổi nay tôi xin phép các ngài đặt một câu đố ngài nào không giải trúng cũng không phải thết rượu ai cả, chỉ xin lấy một cái vé hạng nhất mà đi xem cuộc chớp bóng giúp miễn bị lụt tốt thứ bảy và tối chủ-nhật này.

Nói xong ông cầm mảnh phấn gạch lên trên bảng mấy chữ như thế này:

Venance	France	fer	l'eau
G	D	K	Hưng-yên

Các ông hội-viên nghĩ mãi không ra, chỉ mượn-tượng là một câu đố về nước lụt. Sau ông N. lại lấy mảnh phấn thích nghĩa xuống dưới như thế này: J'ai souvenance des souffrances qu'a souffert Hưng-yên aous l'eau, nghĩa là: Tôi vẫn nhớ những nông-nỗi thảm-thương của dân Hưng-yên bị lụt.

Ấy chính vì ông không quên cái khốn-cảnh của dân bị lụt nên ông mới mời khéo anh em đi xem cuộc chớp bóng tối thứ bảy và tối chủ-nhật này.

B.-L.-H.

Không sợ chết à? — Hôm thứ sáu, chuyến xe-lửa thứ nhất ở Việt-trì đi Hanoi đã chạy khỏi ga chừng 6, 7 thước tây rồi, có một người đàn-ông quần khăn trắng, bận áo the mùi thâm, quần trắng, đi giầy trắng, tay cầm ô trắng lại còn đuổi theo chực nhảy lên. Hai người phụ phải nắm anh ta lại cho khỏi sảy ra tai nạn thế mà lại còn mồm năm miệng mười.

LẠNG-SƠN

Tình khứ lưu. — Ông Lung là thư-ký tại nhà Thương-chính ở đây mới có nghị-định đổi về Haiphong. Ngày mồng bảy tây, ông cùng gia-quyến đã xuôi chuyến xe-hỏa sớm, thân bằng cố hữu ra ga đưa đón khắp mặt, vậy có lời kính chức ông thượng lộ bình an.

Duy-Chương lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Họa vô đơn chí. — Ở khu đọc sông Lợi-nông vào khoảng địa-phận sông mới vừa rồi có một nhà của phủ ông kia mắc nạn lụt đêm 25 tháng chín ta. Khi nước đã ngập nhà thì bỏ lợn trôi, gà vịt mất, còn tài sản vật liệu đều bị nước phải chôn nơi thấp lên nơi cao rồi càng lâu đêm càng khuya nước lên càng cao, lại phải chồn dần lên gần sát nơi mái nhà mới có nơi yên thân. Đến sáng ra nấu cơm ăn thì cũng phải nấu ngay ở trên ấy, cơm chưa chín thì đã bị ngay ngọn lửa vỏ tình nó táp lên mái nhà phát hỏa, lúc bấy giờ trời có gió mạnh lửa phát cháy tay là nước sắn ở đấy, nhưng láng-láng quá sức, khó bề tát thật cho nước lên vì láng-láng chật chội quá thể, thành thử trong một giờ mà đã cháy hết cả hai cái nhà, may có ông mại đến mang người vì có ghe thuyền đến cứu, chỉ như tài sản thì hao hại hết nhiều lắm, đã bị cái hại lụt lại bị cái hại cháy, thực là họa vô đơn chí, xem cũng nên áo rẻo thay.

Giúp công giúp của. — Có tin rằng các cô nữ-học-sinh ở trường Đồng-khánh đã xin phép góp nhau một số tiền để giúp cho nhân-dân bị nạn vỡ đê các tỉnh ở ngoài Bắc-kỳ, số tiền ấy góp được bao nhiêu thì các cô sẽ may áo quần mà gởi ra để giúp cho bọn trẻ con bị nạn. Hàng cân-quắc thiếu-niên mà làm được một điều nghĩa như thế tưởng cũng đáng khen.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Cướp. — Trong trận bão lụt đêm 25 qua 26 tháng 7 vừa rồi, tại làng Phong lệ-nam có nhà giàu kia, bị một đảng còn đỏ vào cướp p á một cách rất hung bạo tàn n ẫn; chẳng để lấy hết của cải mất vài vạn bạc, rồi chúng lại ra tay đọc áo chém cả hai vợ chồng khổ chủ đều bị trọng thương.

Chúng nó cả thảy 16 đứa, đi hăng bốn chiếc ghe to; đương khi mưa gió dữ dội, nước lụt lên lớn, không có tiếp cứu được, nên chúng nó hành động rất tự do, muốn lấy lượt ung hoành thế nào mặc sức!

Cũng vơ vét rương hòm có bao nhiêu vàng bạc, áo quần, và đồ đạc đem tận thâu; còn bao nhiêu tờ khế (vào tự) ruộng đất và vay mượn, chúng đều lục soạn ra hết, cái thì chúng cướp lấy, cái thì c ắng đốt và xé nát vứt cho nước lụt trôi đi. Chúng lấy chăn chế không còn chứa vào đâu được nữa nhiều hộp chúng mới chặt buồm cho; nhưng trước khi buồm thì chúng lại còn tìm soát có bao nhiêu lu vại, hoặc mẫm nắc dưa, đều đập vỡ cho kỳ sạch; chuồng heo chuồng bò, chúng cũng thả ra cho súc-vật chạy tản mất đi. Có bao nhiêu miếu chiếu c ủng cũng lấy hết để đậy cho khỏi ướt gạo.

Hai vợ chồng khổ chủ, người thì bị chém sứt vai, người thì bị toạc đầu trông thực là ghê gớm!

Cứ như cách cư xử độc địa ấy thì có lẽ hồi chúng thủ hăn gì đây, nên c ủng cố làm cho bỏ; nghe nói chỉ-nhân có thuật chuyện lại với những người đến thăm rằng, chúng nó vừa đánh khảo hai vợ chồng ông ta vừa bảo: « chúng tao làm như vầy là xát nhất miếu cựu vạn thử » như thế thì vỡng rằng cách vì phá ấy ra thì nào.

Cũng vì ăn nắm. — Chẳ ba hôm kia họ có đem vào nhà thương ba người bị say nắm: hai người nhẹ, còn một người nặng lắm, phải điều-trị mất mấy hôm mới lành.

Ở đây mấy lâu thấy người ta hay tìm nắm trong những đám cỏ, nhiều tai nghe tưởi tốt ngon lành lắm, mà họ đem ra cho hàn cho bởi bếp các các qui quan cũng được đắt tiền.

Bởi vậy mà người mình cũng nhiều kẻ bắt c ước ăn thử, thấy ngon lại ham đi kiếm tìm, chẳng ngờ là không sành cách coi nắm, nên chi mới bị ăn lầm chẳng; cách mấy độc nắm ngay hiểm lắm, tưởng nên lựa thứ nào quen dùng thì sẽ ăn, còn thấy lạ mà hỏ nghi thì phải tránh mới được.

— Xem như mấy người bị say đó vừa thổ vừa tả ma lại hoa mắt chóng mặt, chẳng trông thấy vật gì, đáng kinh khủng thực.

TUY-HÒA (Phú-yên)

Một tháng hai trận lụt. — Trong vòng tháng octobre vừa rồi, phủ Tuyhòa bị luôn hai trận lụt. Trận trước cũng xoàng, không thiệt hại mấy; chỉ có trận lụt sau này mới đỡ đội. Trời mưa tầm tã luôn trong bốn năm hôm như trút nước, lại thêm gió bão lầm lầm, khiến cho không mấy chốc mà dông ruộng thấy đều mênh-mông một màu trắng xóa.

Ô, i bấy giờ cái cảnh-tượng gớm ghê của sự lụt mới phô bày ra trước mặt: thôi thì nào giường ghế lênh đênh, gạo đã trôi nổi, những người ở gần chỗ cao thì còn chạy chọt được ít nhiều đồ vật, chớ những người ở nơi thấp hoặc ở giữa đồng thì đành phó hết cơ-nghiệp cho nguồn sông vô-tình cuốn ra biển cả, mong gặt loàn lấy tính-mệnh là hay.

Nay nước đã rút, lụt đã hết, nhưng hễ trông thấy những tập liệu tranh tối tàn đổ nát kia thì cũng không khỏi ngậm ngùi đôi chút. Một trận thường còn như vậy, thì chẳng biết cái cảnh lụt ở ba tỉnh ngoài Bắc ta lại ghê-gớm đến đâu!

Dương-đình-Tây lai cảo,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-tới và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lẫn !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, năm-hiệu Khải-định thứ ba, bổ Đệ-các phòng tôi chân phế răng :

Chiều nay đau được phòng cầu MONTÈS gel ống, cả chữ rên một thứ rượu bổ rất tươi ngon dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền tại phủ thị gửi cho quí được phòng chế-ông để tỏ thành-giả.

Khâm tuân.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ. 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bài này.

CUỘC THI CÂU-ĐỐI

Câu ra : *Rằng nay thánh - trạch dồi dào, tưới ra đã khắp :*

Các câu đối : *Rủ nhau phất-dài trần-lạ, tai sinh lòng từ. — Bỗng thấy chiếu trời sắc chỉ khám ban tới nơi. — Nhớ lời ba sinh nguyện-ước, xa có biết tình. — Có quan trọng-thần tổng-đốc, vâng chỉ đặc sai. — Tưng-bừng áo xiêm sắm-sửa, xa đem tấc thành. — Lại trong quan-san gang tấc, buổi về vấn-an. — Còn nhiều về sau hưởng-thụ, duyên xưa phúc lâu. — Vâng chỉ hoa-quan chấp-chới, rước chầu vu qui. — Kịp truyền lễ công sắm-sửa, đưa đến sánh đôi. — Đề lời hải-sơn minh thệ, trước phải đền ơn. — Biết trong cả lao hội-ngộ, bên nào nặng hơn. — Gởi sang trời vàng lồng-đồng, tin thấy đến nơi. — Làm chi người đâu gặp-gỡ, đến thề có duyên.*

Nguyễn-trọng-Diễm
Ấm sinh, tú-tài
Làng Kim bài, Hà-đông
(Còn nữa)

BỘT TRẺ CON ĂN

Nuôi con muốn cho chóng cứng cáp, bụ-bẫm ít tật bệnh, nên cho ăn thứ bột đã chế theo phép hóa học hợp phép vệ-sinh, có nhiều chất bổ, ăn mát và dễ tiêu, tốt hơn các thứ bột khác, lại giá hạ.

Có giấy của quan Bác-sĩ hóa-học đã công-nhận.

Ngài nào chưa dùng qua nên kíp mua cho con chốn ấn và có ích cho cả người già yếu nữa. Bột này có đã lâu, sự thông dụng đã mạnh lắm.

Thứ bột này có bán ở các hiệu tạp-hóa ở các tỉnh.

PHÚC-LỢI

20, Rue Citadelle (sau hàng xe điện Hanoi, 79, Phố Quảng-lạc — A. P. Denner Hai-phong, Hiệu Cự-Nguyên, 59 rue Maréchal Foch (phố hàng Giầu) Nam-định. 4042

Bát quái chèo !

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cô cho bản-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có chèo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chẻ ngon.

SINH-THÁI

57, Giữa Phố hàng Ngang, 31 mới
HANOI

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY SỐI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khi huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng, đau khắp mình mẩy thì không gì bằng dùng thuốc

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán : 1$20 một lọ

Người chạy nhanh hơn hổ !!

Ngài nào muốn chạy nhanh hơn hổ, thì nên dùng thứ xe đạp hiệu VENUS và PHILOS giá có 60$00 và 55$00, mà xe vừa đẹp vừa bền hơn hết các thứ xe khác.

Hàng bán giá đặc biệt :

Enveloppe (Michelin) (Hutchinson) một chiếc.	1$60
Chambre à air — —	0.80
Rayons một trăm	1.40

Các hàng khác đều bán giá hạ như thế cả, chớn chậy cũng tính giá hạ

TIẾT-HIẾU-TRUNG dit TRÚC-THÀNH
Fournitures général pour Cycles & Motos
35, Places Negrel, Hanoi

THUẦN-THÀNH

Bottier — Chapelier
7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, gót cao-su Wood-Milne, dây giầy (lacet) bền buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.

NGUYỄN-TIẾN-NAM kính mời

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif nº 7 hạ nhiều

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUPOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

HỘI SÁN NHIÊN-ĐÀI HỌP
ĐẠI-HỘI-ĐỒNG BẤT-THƯỜNG

Đúng 1 giờ trưa hôm chủ-nhật 23 Novembre 1924, mời các ông các bà hội-viên hội Sán-nhiên-đài đến họp đại hội-đồng bất-thường, tại nhà hội ở ngõ Mê-máy, số nhà 18, tỉnh Hanoi.

Kính mời
Hội-đồng trị-sự.

Tối thứ bảy 8 Novembre 1924
CHỈ THẮM TƠ MÀNH
Khách tình mượn tiếng nam mô,
Sóng tình chìm nỗi nhấp nhô vì tình.
Cán cân tạo-hóa công bình,
Nhường ai vinh hiển tại mình đa đoan

Tối chủ-nhật 9 Novembre 1924
LIỆT PHỤ TUYỆT OAN
Lượng trên sao chẳng xét tình,
Oan ai dồn ép thay hình là ai.
Cuộc đời có hợp có tan,
Đã im tiếng khóc hẳn vang trận cười

Tối thứ hai 10 Novembre 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
BÍCH CÂU KỲ NGỘ
tích thứ hai :
THÍ VÕ LÝ-NGUYÊN-BA

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ HAI
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$16

HÔTEL DE FRANCE

29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí-khách annam biết cho ăng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1 $.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2099

Sở Máy-kêm ở Quảng-yên cần những thợ làm các ống hơi (chauffeurs pour gazogènes). Hỏi ở đấy.

PHÒNG KHÁM BỆNH

56, Đường Quan-thánh, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ 10 giờ đến 12 giờ — trừ chủ-nhật, chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ-nhật. 2030

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC
NAM-BẢO
16, Rue de la Soie, 16
HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc : các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.
Thợ khéo kỹ công và giá thực.

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc tuật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gửi vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi
Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

số 57

THÚY-HỦ'

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

... Vì thế mọi người đều gọi ông ta là *Thác thập đại-vương* (1) *Kiều-cái* làm chén-lẻ ở đấy, trong bọn giang-hồ, ai cũng biết tiếng.

Già gầy hôm ấy *Lôi-hoành* cùng bọn thổ-binh giải một người bắt được kia đem đến *Bảo-chính-trang*, liền gõ cửa gọi. Trang-khác vào báo với *Triều-cái* Bấy giờ *Triều-cái* chưa dậy, nghe báo có *Lôi-hoành* đến, với vàng bảo người nhà ra mở cửa. Khi cửa mở rồi, bọn thổ-binh giải người ấy vào trói ở trong môn-phòng, còn *Lôi-hoành* thì cùng mười mấy người thổ-binh đi vào chốn thảo-đường ngồi nghỉ.

Triều-cái trở dậy ra tiếp kiến và hỏi rằng :

— Đô-đầu tới đây có việc công-cán chi đó không ?

Lôi-hoành đáp rằng :

— Tôi vâng mệnh quan huyện sai tôi cùng *Chu-đồng* đem quân đi tuần trong các hương-thôn, để trừ trộm cướp giặc. Nhân đi đến đây mỏi mệt, xin vào ngồi nhờ để nghỉ-ngơi một chút, thành ra kinh động giấc nồng của tôn-ông.

Triều-cái nói :

— Không hề chi !

Nói xong, truyền cho người nhà pha trà và dọn rượu nồng. *Kiều-cái* lại hỏi rằng :

Trong làng tô đây có bắt được trộm cướp nào không ?

Lôi-hoành nói :

— Vừa rồi, thấy có một người to lớn năm ngủ ở trên ban thờ tại đình *Linh-quan-miếu*. Tôi trông người ấy quyết không phải là người lương-thiện, nhân hắn rượu say nằm ngủ, chúng tôi mới trói lại, định mai về huyện để nộp quan. Nhưng một là trời còn tối quá, ai là muốn cho ông biết, để sau này quan có hỏi đến thì ông biểu đầu đuôi mà bẩm trình. Hiện nay đang trói người ấy tại nơi môn-phòng vậy.

Triều-cái cầm cơm mà rằng :

— Nếu vậy thì đô-đầu thật có lòng tử-tế quá !

Trang-khánh dọn rượu nồng *Kiều-cái* gọt đi mà bảo rằng :

Chờ nay nói chuyện không tiện, xin mời vào ngồi nhà trong.

Nói xong, truyền cho trang-khách thắp đèn ở nhà trong để mời *Lôi-hoành* vào đấy uống rượu. *Kiều-cái* ngồi tiếp *Lôi-hoành*, lại bảo dọn rượu cho bọn thổ-binh uống, Trang-khách mời mọi người vào cả nhà trong rồi dọn cơm rượu để khoản đãi.

Trong khi uống rượu, *Triều-cái* nghĩ thầm rằng : không biết trong làng ta có tên giặc nào mà lại bịbắt như thế, ắn là ta thử lẻn ra xem ai. *Triều-cái* nghĩ vậy, khi uống được độ giảm bảy chén rượu, mới gọi một người quản-gia ra ngồi tiếp *Lôi-hoành*, còn mình thì giả-cách đứng dậy đi ra ngoài.

Người quản-gia ngồi tiếp *Lôi-hoành* uống rượu, *Triều-cái* lẻn ra mặt ngoài, cầm đèn đi đến dưới mái-tàn. Bấy giờ bọn thổ-binh vào uống rượu cả, không có một người nào tại đấy, *Triều-cái* liền hỏi trang-khách xem cái người bị trói ở chỗ nào.

Trang khách nói :

— Để ở trong môn-phòng, hiện đã đóng cửa.

Triều-cái đẩy cửa vào xem thì thấy một người bị trói, mình đen thui-thủi, toàn-thể lòng lá xồm-xàm. *Kiều-cái* soi đèn vào mặt thì thấy mặt to mà đen, bên mái tai có một vết sẹo đỏ, trên trán lại có một đám tóc đỏ hẻm.

Triều-cái liền hỏi :

— Nhà ngươi ở đâu đến, chứ trong làng ta làm gì có người này !

Người ấy nói :

Tôi nguyên là khách phương xa đến tìm một người ở trong làng này. Bây giờ chúng ta cho tôi là giặc, rồi tôi sẽ cãi cho ra.

Triều-cái nói :

— Nhà-ngươi đến tìm ai ở trong làng này ?

Người ấy nói :

— Tôi đến làng này để tìm vào nhà một ông hào-hèn.

Triều-cái nói :

Ông hào-hán ấy tên gọi là gì ?

Người ấy nói :

— Tên gọi là *Triều Bảo-chính*.

Triều-cái nói :

— Chẳng hay nhà-ngươi tìm ông ta có việc gì ?

Người ấy nói :

— Ông ta là một người nghĩa-hiệp thiên-hạ đã nhiều người biết tiếng. Nay tôi có một việc đại phát-tài, muốn đến bàn với ông ấy.

Triều-cái nói :

— *Triều Bảo-chính* tức là ta đây ! Bây giờ nhà-ngươi cứ nhận là người thân-thuộc với ta, rồi ta sẽ bảo cho Lúc nữa ta đi tiễn *Lôi đô-đầu* ra đây, thì nhà-ngươi gọi là nhận là cứu-thụ, ta cũng nhận nhà-ngươi là cháu ngoại-sanh bỏ đi đã lâu năm, bây giờ mới về, cho nên trông bỡ-ngỡ.

Người ấy nói :

— Nếu người cứu giúp cho như thế thì cái ơn sâu ấy bao giờ dám quên.

Triều-cái cầm đèn lui ra, lại khép cửa như trước, rồi với-vàng đi vào nhà trong để tiếp *Lôi-hoành*. *Kiều-cái* nói :

— Thế này thật là không phải, xin ông thứ lỗi cho.

Lôi-hoành nói :

Không hề chi ! Chúng tôi quấy-quả ông về nhiều !

Hai người lại cùng nhau nồng thêm mấy chén rượu nữa thì bỗng thấy ánh sáng đã chiếu vào cửa sổ *Lôi-hoành* nói :

— Trời đã rạng đông, tôi xin cáo-từ để về huyện.

Triều-cái nói :

Đô đầu đang đi có việc quan, không dám mời ở lâu, nhưng lần sau nếu có nhân việc quan qua đây thì dầu thế nào cũng xin mời vào chơi một chút.

Lôi-hoành nói :

— Khi nào nhân tiện, tôi sẽ lại vào hầu, xin ngài miễn cho, không phải ra tiễn nữa,

Triều cái nói :

— Để tôi xin tiễn ông ra đến cửa ngoài.

Hai người cùng lồng-thồng đi trở ra. Bọn thổ binh cơm no rượu say rồi, ai nấy đều cầm giáo mác đi vào trong môn-phòng giải người bị trói đem ra.

Triều cái trông thấy, liền nói :

— Anh chàng này to lớn nhỉ !

Lôi hoành nói :

— Đó là thằng giặc vừa bắt được ở trong *Linh quan-miếu*.

Nói chưa dứt lời thì bỗng thấy người ấy kêu lên một tiếng mà rằng :

— Xin cầu-phụ cứu tôi !

Triều-cái giả-cách ngẫm-nghĩa một chút, rồi quát to lên mà hỏi rằng :

Ai như thằng *Vương tiểu-tam* đó phải không ?

Người ấy nói :

Vâng ! Chính tôi đây ! Xin cầu-phụ cứu tôi !

Mọi người đều lấy làm kinh-ngạc.

Lôi-hoành hỏi *Kiều-cái* rằng :

— Người này là ai, cớ sao lại có biết ông ?

Triều-cái nói :

— Nó là cháu ngoại-sanh tôi lên gọi *Vương-tiểu-tam*, không hiểu có sao lại nằm ngủ tại trong miếu ! Nguyên nó là con bà chị của tôi, thuở nhỏ ở đây, năm nó lên 4 hoặc lên 5 tuổi theo mẹ nó vợ chồng chị tôi đi *Nam-kinh*. Cách hơn 10 năm, đến năm nó lên 14 hoặc 15 tuổi có theo người khách buôn ở *Nam-kinh* về đây buôn bán một lần, còn về sau đã lâu không thấy mặt...

(*Còn nữa*).

(1) *Thác-thập đại vương* nghĩa là ông đại-vương mang nhất cái thẹo

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Troncher, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

VỊ THUỐC KIỂU HIỆU

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn,** thuốc này, vì các vị thiên-niên đã nhiều ngài đã dùng, nó chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p. 00.

2) **Thuốc-ho,** ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống giả nửa chai khỏi ngay lập tức, chỉ 0p.30.

3) **Thuốc lị,** bệnh lị thì làm thứ, cổ đỏ, có trắng, hoặc nặng, lỵ ác huyết, hễ không có hiện phải lý trị, thực dễ hai người, thứ thuốc này có thể trị odo chứng lị, mỗi chai 0 p. 30.

4) **Bạch-đới-hoàn,** chuyên-trị đàn bà tiểu-tiện hạ huyết, bạch-đới thường lưu, mỗi chai 1 p. 00.

Trong hiệu lúc nào cũng có thầy thuốc ai hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Qui-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi tiền trước, và tiền cước mỗi đồng thêm 0 p. 20, từ 1 p. 00 trở lên mấy gửi hàn.

SIOU-HANG-LAM
106, phố hàng Buồm, Hanoi

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu
thêm chất đỏ

Gởi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ ĐƯỢC, BỆNH ĐAU GÂN, BỆNH BUỒN BỰC

Khi nào người ta đau não, đau gân, thì thấy không ngủ được, đau gân, đau cốt, nghỉ không ra việc, đau lưng, đau ngực, ngủ thì chập chờn, thấy trong mình khó ở mà anh em điều đại, công việc không muốn làm, mấu không chịu nhẫn ngay thì chết cũng nên.

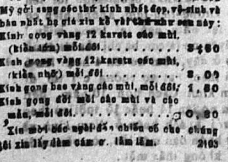
Trong những trường hợp nặng, mà muốn cho ngủ ngon giấc, khi thức dậy không thấy nặng đầu, thì chỉ nên dùng thuốc *Nearinase*.

Thuốc này ai dùng cũng được, đã trẻ con, ông già, con gái, đàn bà đến tuổi hay sinh bệnh và các thứ bệnh thường gặp.

Ở các hàng báo chỉ lo đến số bán ra.

2055

TONG-YUNE-TAI VIEC-KY
49, Phố hàng Ngang, Hanoi

Kính mới sang và bán hạ giá

Bản-hiệu mới tiếp được bản Pháp và bản Mỹ gửi sang các thứ kính nhất đẹp, vệ-sinh và bán nhất, hạ giá xin kể vài thứ như sau này :

Kính cong vàng 12 karats cốc mỉ, (kiểu nhẹ) mỗi đôi . . . . . 3$50
Kính gọng vàng 12 karats cốc mỉ, (kiểu nhẹ) mỗi đôi 2, 00
Kính gọng bạc vàng cốc mỉ, mỗi đôi; 1, 80
Kính gọng đồi mồi cốc mỉ và các thứ khác, mỗi đôi 0, 80

Xin chỉ rõ số đo chiều cổ cho chúng tôi xin lấy đúng cỡ kính.

2105

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Uroformine

Giá 1$60 một hộp

Ở Đông-Pháp này có một nhà rượu hiện ông sao là của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, đủ cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá tiền rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các qui-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN-MAO
Chủ-hiệu : Distillerie du Nord
56 và 58 Quai Clemenceau
HANOI

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh ; đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG : *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần nặng ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

CỨ MỖI NGÀY lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯƠU CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.
Thuốc hoàn này trị các chứng bịnh :
NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NÁNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI
HÃN TẠI Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

PILULES
APHRODISIAQUES
du Docteur SMITES

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy hiểm cả.

Chỗ tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi bán tại :
Hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong huyết xấu.

Trị bệnh mất máu khi huyết suy yếu, thần-thể mỏi mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phải, làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có dơm giống bao giờ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BÒ 1$40

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc :

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ
Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, phố Paul Bert.

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

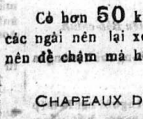
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gấp.

Mắc bệnh gấp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh gấp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều qui-khách tin dùng, nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý qui-khách.

Khăn bằng-lụa làm bằng lượt và nhiều thứ lắm lối ; vải lối trong khăn đã có riêng một thứ vải lối hơn các thứ vải sơn. Vậy hàn-hiệu có nhời kính cáo để qui-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc gọi dâu cho đúng bằng cái giấy bổ vào trong thư gửi cho hàn-hiệu. Hàng xin gửi lĩnh-hóa giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG N° 79, Rue de la Soie, Hanoi
2110

Thuốc cao Foster

Một thứ thuốc thần diệu trị các bệnh ngoài da và bệnh hạ trĩ

Người ta không có thể dùng thuốc gì công hiệu bằng thuốc cao Foster để trị các bệnh ngoài da. Bệnh lâu ngày, tàng sẽ và ăn rộng đến đâu trị, bằng thuốc ấy cũng khỏi. Trong thuốc có những chất trừ độc, làm cho độ đàng và làm cho lên da thành sẹo. Trong những khi lở sẽ hắc hôi, đầu đinh v. v. dùng thuốc ấy rất là công hiệu. Thuốc ấy làm cho độ ngứa ngày lập tức.

Những thuốc ấy số đi được tiếng khắp thế giới, nhất là vì thuốc ấy trị bệnh ba lại hoặc ở trong hoặc ở ngoài, hoặc khô hoặc có mủ rất là công-hiệu. Dùng thuốc ấy làm cho vết đau mau, và ăn dông lâu thì trở lâu được bệnh, khỏi sau không phải mất sẹo nữa. Những người có ngực, đi xe đạp, thì nhà nào cũng nên có một hộp thuốc ấy thì rất là có lợi lợi. Các thứ thuốc Foster, số 25, Rue Saint Ferdinand, Paris-17.

Hàng báo-chí nào cũng có bán

Hỏi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

3023

Thuốc thut PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chế tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gởi bán tại Hà-nội
HIỆU BÀO-CHẾ
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gởi đến chỗ mới, thì gởi cho bản quán cả giấy quán báo, chớ lại thế nào thì bản cũng vâng theo đấy, và gởi theo hai hào (0$2) bằng tem công được rồi chỉ tiêu giấy quán khác.

Nếu không gởi, tiền theo thì sẽ có nguyên thư về hỏi thật trễ nàng lắm.

ENO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)
Ông L. BLANC (*người nói-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每日食飯前吃酒杯兩次開胃

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
ở một vị tinh khí không có phụ chất
mỗi hoàn 0,50 cent ; uống sớm 3 hoàn trong ngày
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẬT-LÉO VÀ GẦN CỐT
Trong 24 giờ
Trở lại : 8, Rue de Bondy, PARIS, et 9, Rue Jacob, PARIS
Có bán tại các hiệu Bào-chế CHASSAGNE, Pharmacien, à HANOI, et BOURGOGNON, Pharmacien à HAIPHONG, et ở các hiệu bào-chế khác.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC
MỘT TRIỆU
HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé
CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng làm 24 tháng mỗi tháng là mười quan. Nộp tiền lần đầu, liền được ngay cái vé, rồng mua cả quyển, số hiệu sẽ về bộng số thì được cả tiền. Mình chỉ chịu khó đóng dần một tí, thật không nhọc nhằng nghỉ đến, mà đã được dự vào cuộc rút số, lại được có quyền số-hiệu một đời về rút ngay ra bạc lợi tức.

Về Crédit National, mỗi năm tám kỳ dự cuộc rút số : le 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn được cuộc rút số kỳ nào thì chậm nhất là 29 quan của kỳ đó, chỉ chậm nhất là 1er jour de mois mua thì phải đóng 2 kỳ. Mua trước cho nhỏ mua ngay thì được dự cuộc chớ

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Paperie, MARSEILLE (France) R.C. 6576

Với 10 quan, sẽ được
100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu
CRÉDIT FONCIER 1912

Lúc mua phiếu phải giá 10 quan, sau mỗi tháng đóng 20 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền số-hiệu cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền lần được ngay cái số vé, và được dự tất cả các cuộc rút số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 % lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ :

1 lô. . . .	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
7 lô. . . .	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gởi danh-hiệu và số kiểu nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

đến Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 125, Boulevard Périer

Mới đến các mẫu mũ đội mùa rét
NĂM 1924-25

Có hơn 50 kiểu mũ mới khá nhau, thật đẹp và thật tốt, các ngài nên lại xem ngay mà chọn, vì là một dịp ít có, chớ nên để chậm mà hết mất.

CHAPEAUX DE FEUTRE { POILS. LAINES. VELOURS.
CASQUETTES FANTAISIES POUR TOUS SPORTS.
CASQUETTES CHAUFFEURS.
BÉRETS MATELOTS ET ENFANTS.
PARAPLUIES POUR HOMMES.

HAI-CHINH
FABRIQUE DE CASQUES INSOLAIRE EN LIÈGE
74-76, Rue du Pont en-Bois, 74-76
HANOI
2042

Imprimerie du Trung Bắc Tân-Văn
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)